

علاقه به تحصیل در دوره‌های تخصصی پزشکی در سال‌های اخیر افت زیادی را تجربه می‌کند و عوامل مختلفی از شرایط زندگی پزشکان جوان تا سختی دوره‌های تخصصی در این امر دخیل هستند.

دوره دستیاری رشته‌های تخصصی بالینی یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی (Academic) است، که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکتری پزشکی عمومی پس از موفقیت در امتحان پذیرش دستیاری و گذراندن دوره‌های آموزشی تئوری و عملی و قبولی در امتحانات لازم‌ه (تکوینی و نهائی)، موفق به اخذ مدرک تخصصی در رشته مربوطه می‌شوند.

از همین رو دستیار به فردی اطلاق می‌شود که با داشتن مدرک دکتری پزشکی عمومی و پذیرش در امتحان ورودی دستیاری، جهت آموزش‌های نظری و کسب مهارت‌های عملی در یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی، طی مدت زمان مشخصی که از سوی شورای آموزش پزشکی و تخصصی تصویب شده است، به امر تحصیل، آموزش، پژوهش و انجام فعالیت‌های کارورزی تخصصی اشتغال دارد.

در واقع هدف دوره دستیاری تربیت پزشک متخصص و متوید در رشته‌های مورد نیاز کشور جهت کسب مهارت‌های نظری و عملی، آموزش پزشکی، تعمیم و گسترش بهداشت در جامعه، امور درمانی و انجام فعالیت‌های پژوهشی در راستای پیشبرد دانش پزشکی است.

در حال حاضر در ۲۹ رشته تخصصی پزشکی و ۴۹ دانشگاه علوم پزشکی این دوره اجرا می‌شود. رشته‌های تخصصی پزشکی از سال‌ها پیش مورد توجه پزشکان عمومی قرار داشت و بسیاری از پزشکان عمومی پس از فارغ‌التحصیلی در آزمون پذیرش دستیار شرکت می‌کردند تا در یکی از رشته‌های تخصصی ادامه تحصیل دهند و فعالیت پزشکی خود را به عنوان یک متخصص ادامه دهند. این میزان اشتیاق تا حدی بود که آزمون پذیرش دستیار همواره به یکی از مهم‌ترین آزمون‌های کشوری بدل می‌شد و قبولی در آن به سختی امکان‌پذیر بود.

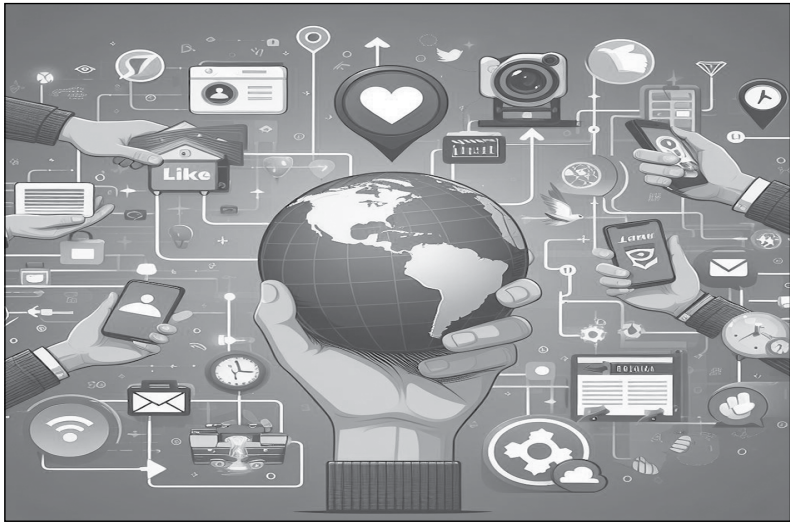
در چند سال اخیر شرایط دستیاران تخصصی پزشکی تحت تاثیر شرایط آموزشی، اجتماعی و اقتصادی در حوزه سلامت قرار گرفته است و تا حد زیادی موجب عدم تمایل برای ورود به دوره

هشدار ۸۰۰ استاد حوزه علمیه درباره افزایش سلطه سایبری دشمنان

۸۰۰ نفر از اساتید حوزه‌های علمیه کشور، در نامه‌ای به رئیس‌جمهور ضمن حمایت از مواضع مقام معظم رهبری و نامه بیش از ۲ هزار استاد دانشگاه درباره فضای مجازی، خواستار حکمرانی قانونمند در فضای مجازی و رفع سلطه سایبری دشمنان شدند.

۸۰۰ نفر از اساتید حوزه‌های علمیه کشور، در نامه‌ای به رئیس‌جمهور، ضمن حمایت از مواضع مقام معظم رهبری و نامه بیش از ۲ هزار استاد دانشگاه درباره فضای مجازی، خواستار حکمرانی قانونمند در فضای مجازی و رفع سلطه سایبری دشمنان، با هدف جلوگیری از آسیب‌های گسترده از جمله برخی آسیب‌های اقتصادی ناشی از فضای مجازی غیراستاندارد شدند.

نویسندگان نامه، با بیان نقش و جایگاه مهم فضای سایبر در پیشرفت کشورها، به وضعیت اسفبار فضای مجازی ایران پرداخته، نوشته‌اند: با وجود ظرفیت‌های فراوان داخلی در ایران برای پیشرفت در زمینه فضای مجازی و حل مشکلات گوناگون کشور از این طریق، متأسفانه، عدم اعمال حاکمیت در این عرصه، آسیب‌های زیادی را در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی کشور ایجاد کرده است. اساتید حوزه‌های علمیه هشدار داده‌اند، در صورت عدم رفع سلطه سایبری دشمنان، علاوه بر گسترش عقب‌ماندگی و وابستگی فضای مجازی کشور، دشمنان از استعمار سایبری موجود، بیش از پیش برای ضربه زدن به میهن عزیزمان در ابعاد گوناگون استفاده خواهند کرد.

متن کامل نامه به شرح زیر است:

«همان‌گونه که مستحضرید، مسئله حکمرانی بر فضای مجازی از مهم‌ترین تکالیف بود که رهبر معظم انقلاب در دیدار با هیأت دولت چهاردهم به صراحت مطرح کردند. بسیاری از نخبگان کشور نیز نسبت به عدم انجام وظایف حاکمیتی در این عرصه اظهار نگرانی کرده‌اند، چنان‌که اخیراً بیش از ۲۰۰۰ نفر از اساتید دانشگاه، در نامه‌ای به سران قوا و اعضای شورای عالی فضای مجازی، خواستار توجه ویژه به حکمرانی مجازی شدند.

تربیدی نیستند فضای سایبر از حوزه‌های بسیار مهم برای پیشرفت کشورها به شمار می‌رود و آینده هر کشور در گرو نوع مواجهه با این عرصه حیاتی است. با وجود ظرفیت‌های فراوان داخلی در ایران برای پیشرفت در زمینه فضای مجازی و حل مشکلات گوناگون کشور از این طریق، متأسفانه، عدم اعمال حاکمیت در این عرصه، آسیب‌های زیادی را در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی کشور ایجاد کرده است؛ چنان‌که برخی مدیران عالی اقتصادی کشور، بخشی از بی‌ثباتی اقتصادی کشور و بازار ارز ناشی از عدم مدیریت و حکمرانی بر فضای رسانه‌ای و مجازی کشور دانسته‌اند.

این در حالی است که کشورهای نظیر چین و آمریکا، برای حفظ استقلال، تحصیل منافع ملی و جلوگیری از تبعات سوء، فضای مجازی خود را قاعده‌مند کرده و با وضع قوانین جدی و بازدارنده، این فضا را به نفع ارزش‌ها و منافع ملی خود مدیریت کرده‌اند.

جناب دکتر پزشکیان! با توجه به دورویکرد و شعار مهم جنابعالی در دوره تبلیغات ریاست‌جمهوری و پس از آن، مبنی بر «پیگیری سیاست‌های اعلامی مقام معظم رهبری» و نیز «توجه به نظرات نخبگان و استفاده از آنها»، اساتید حوزه‌های علمیه کشور، ضمن اعلام حمایت ک نامه اخیر بیش از دو هزار نفر از اساتید دانشگاه درباره لزوم حکمرانی فضای مجازی، انتظار دارند دولت محترم نسبت به توسعه رویکرد حاکمیتی و قانون‌محور در عرصه بسیار مهم و حیاتی فضای مجازی اقدام نماید تا شاهد فضایی ایمن و پاک باشیم؛ فضایی که با تضمین استقلال و امنیت ایران، در شکل‌گیری اقتصاد پایدار نقش‌آفرین بوده، زمینه‌ساز تقویت هویت ملی و پیشرفت حقیقی کشور شود؛ در غیر این‌صورت، علاوه بر گسترش عقب‌ماندگی و وابستگی فضای مجازی کشور، دشمنان از استعمار سایبری موجود، بیش از پیش برای ضربه‌زدن به میهن عزیزمان در ابعاد گوناگون استفاده خواهند کرد.»

تحصیل در تخصص‌های پزشکی از سکه افتاد؟!!

پژوهش‌های دیگری نیز در این زمینه انجام شده است که به یافته‌های مهم نظام سلامت ایران بدل کرده است. در مطالعه‌ای که در سال ۱۴۰۰ و با مشارکت پزشکان عمومی با سابقه شرکت در امتحان دستیاری انجام شد داده‌ها نشان داد که مشارکت‌کنندگان از شرایط حاکم بر پزشکی عمومی و دوره دستیاری، ناراضی و نسبت به آینده، نگران هستند.

پژوهشگران در این مطالعه به سه مضمون «شرایط ساختاری، کوکراکردی دانشگاه، فرهنگ مهاجرت» رسیدند که به پدیده یأس و انگیزگی برای ادامه تحصیل در دوره دستیاری تخصصی منجر شد و در نهایت پاسخ افراد به این شرایط انصراف از ادامه تحصیل برای تخصص و یا مهاجرت به خارج از کشور بوده است که نتیجه آن کمبود پزشک متخصص و هدررفت استعدادهای جوان است. در این پژوهش بر لزوم توجه به نیازهای دانشجویان پزشکی، ایجاد تحول در

آموزش پزشکی و به‌روزرسانی برنامه‌های درسی، امیدآفرینی و بهبود شرایط اقتصادی بومی‌زده حمایت مالی از پزشکیانی که در مناطق محروم خدمت می‌کنند، تأکید شده است.

دانشگاه Daneshgah@Kayhan.ir

کمک هزینه تحصیلی پرداختی به دستیاران از دیگر عوامل دخیل در این عدم تمایل به دوره‌های تخصصی پزشکی است.

بررسی ظرفیت دستیاری در دوره پنجاه و یکم به عنوان آخرین دوره پذیرش دستیاری در سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که از مجموع ظرفیت ۵ هزار ۱۸۱ نفری با تعداد حدود ۱۲ هزار داوطلب بیش از ۲ هزار ظرفیت خالی مانده است که در مرحله تکمیل ظرفیت هم ظرفیتی‌به میزان ۲ هزار و ۷۱ نفر اعلام شد.

اسما با وجود اجرای مرحله تکمیل ظرفیت در این بخش بازمهم ظرفیت رشته‌های اصلی تکمیل

این در حالی است که مسئولان وزارت بهداشت نیز به این موضوع اذعان دارند. دکتر سیدجلیل حسینی معاون آموزشی وزیر بهداشت با اشاره به افزایش ظرفیت پزشکی در رشته‌های تخصصی گفت: در دوره‌های تخصصی افزایش ۱۲ درصدی داریم ولی در برخی رشته‌ها مانند بیپهوشی، طب اورژانس، سالمندی و… پزشکان مراجعه نمی‌کنند و ظرفیت تخصصی ما نیز تا حدی خالی است. حسینی تأکید کرد: ضرورتی برای افزایش برخی رشته‌های تخصصی که لوکس هستند، وجود ندارد. افزایش ظرفیت باید بر اساس نیاز کشور باشد. نیاز است که افزایش ظرفیت ۱۲ درصدی در رشته‌های مورد نیاز به ویژه ۶ رشته ضروری بیپهوشی، کودکان، طب اورژانس، داخلی، عفونی و پزشکی خانواده باشد.

در همین حال بر اساس مصوبات شورای آموزش پزشکی و تخصصی نیز به دانشگاه‌های علوم پزشکی اجازه داده شده است که در رشته‌های تخصصی «کودکان»، «بیپهوشی» و «طب اورژانس» پذیرش مستقیم دستیاری از دوره کارورزی اجرائی شود اما میزان استقبال دانشجویان پزشکی که در دوره کارورزی بسر می‌برند، مشخص نیست.

به نظر می‌رسد تمهیدات قانونی در کنار افزایش ۳۰ درصدی کمک هزینه تحصیلی برای دستیاران پزشکی همچنان راهگشا نیست و عدم تمایل به تحصیل در رشته‌های تخصصی ادامه دارد. در این میان پزشکان عمومی داوطلب آزمون دستیاری و دستاندکاران حوزه سلامت که در این حوزه فعال هستند پیشنهادهای را ارائه کرده‌اند که مهم‌ترین آن در نظر گرفتن دوره دستیاری به عنوان شغل است که با توجه به فراز و نشیب‌های این موضوع در لایحه بودجه ۱۴۰۴ امید آن است که این مسئله به نتیجه برسد.

اما شاید عجیب‌ترین میزان پذیرش مربوط به رشته‌های تخصصی طب سالمندی و پزشکی قانونی است. برای طب سالمندی ۴ نفر ظرفیت و برای پزشکی قانونی ۴۲ نفر ظرفیت در نظر گرفته شده بود که در هر دو این رشته‌ها میزان پذیرش صفر بوده است. این موضوع نشان می‌دهد که عدم تمایل به تخصص‌های پزشکی تنها به چند رشته محدود نیست و موضوع به کل رشته‌های تخصصی بازمی‌گردد.

خواهد شد. البته همان‌طور که بیان شده، این یک استثناء مربوط به دوره اول فراخوان است که در دوره‌های آتی تکرار نخواهد شد.

وی افزود: علاوه بر پژوهانه، تسهیلات دیگری مانند کمک‌هزینه شرکت در کنفرانس‌های داخلی و بین‌المللی و… بر اساس شیوه‌نامه نیز شامل حال برگزیدگان می‌شود. همچنین یکی از تسهیلات این طرح بهره‌مندی از تسهیلات نظام وظیفه بنیاد ملی

پژوهانه بنیاد ملی نخبگان به کدام دانشجویان دکتری تعلق می‌گیرد؟

نخبگان (طرح شهید صیاد شیرازی) بدون نیاز به بررسی بیشتر است، بدان معنا که برگزیدگان این طرح مستقیما می‌توانند از تسهیلات نظام وظیفه بهره‌مند شوند.

نامبرده تأکید کرد: پژوهانه مرتبط با این طرح به صورت تسهیلات در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد. بنابراین اگر برگزیده تا پایان ترم هشتم در مقاله ارائه دهد و نسا پایان ترم دهم دفاع کند، تسهیلات بلاعوض خواهد شد. چنانچه

دانشجو شرط انتشار مقالات را احراز نکند، ولی تا پایان ترم دهم از پایان‌نامه خود دفاع کند، پس از فارغ‌التحصیلی یک دوره تنفس ۱۲ ماهه خواهد داشت و پس از آن باید تسهیلات را طی ۱۸ ماه و بدون سود بازپرداخت کند. مدت زمان دفاع زودتر از پایان ترم دهم به بازه دوره تنفس اضافه خواهد شد.

وی در ادامه افزود: در صورتی که دانشجو تا پایان ترم دهم دفاع نکند، بازپرداخت تسهیلات می‌تواند مانند حقوق ماهانه از آن استفاده کند. با این حال، تأکید داریم که دانشجویان باید زمان خود را صرف فعالیت‌های دانشگاهی کنند و از اشتغال خارج از دانشگاه خودداری کنند. البته اگر دانشجو مشغوب نمی‌شود و تسهیلات مخصوص دانشجویان در حال تحصیل است. این مسئله به معنای عملکرد ضعیف دانشجو نیست، بلکه صرفاً برگزیدگی مبلغ ۱۳۳ میلیون تومان پرداخت

تسهیل پذیرش بدون آزمون نخبگان در رشته‌های راهبردی

شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و **عنتف** تصویب کرد؛ **شوراهای هدایت استعدادهای درخشان وزارتین** نسبت به **تسهیل پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان و نخبگان در رشته‌های راهبردی** مذکور به شیوه بدون آزمون در قالب **آیین‌نامه‌ای مستقل اقدام** کنند.

حسین سیمایی وزیر علوم در سی‌امین جلسه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عنتف) که با حضور معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد، با اشاره به یازده ماموریت ملی که در بند (الف) ماده ۳ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت عنتف آمده است، گفت: قانون تشکیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، قانون مترقی است که قانون‌گذار به درستی به اهمیت این ماموریت‌ها و حدود اختیارات واقف بوده و لذا در این قانون شورای عالی دیده شده که حوزه اختیارات آن فراوارزخانه‌ای و در سطح ملی است و مسائلی که در آن مطرح می‌شود در سطح کلان است. به جد هم انجام هر یک از این ماموریت‌ها نیازمند همکاری همه بازیگران علم و فناوری کشور است.

وی افزود: لازم به تأکید است که شورای عالی عنتف، شورای وزارت علوم نیست بلکه شورایی به منظور راهبری توسعه علمی و فناوریانه کشور و با رسالت سیاست‌گذاری و نظارت فرایختی و هماهنگی بین‌بخشی در حوزه‌های علمی، فناوری و تحقیقاتی کشور است.

وزیر علوم ضمن معرفی دستورهای جلسه گفت: نتیجه مطالعاتی که در دنیا انجام شده و در وزارت علوم نیز مشابه آن انجام شده است، نشان می‌دهد که حوزه‌های علم و فناوری راهبردی مهم هستند چرا که مزیت‌آفرین و آینده‌ساز هستند. توجه به این حوزه‌ها برای تحقق مرجعیت علمی و فناوری کشور ضروری است، اگر امروز خدای ناکرده غفلت صورت بگیرد، در چند سال آینده کشور با مشکلاتی ممکن است روبه‌رو شود و مزیت رقابتی خود را از دست بدهد. لذا لازم است ضمن اینکه فهرست حوزه‌های علم و فناوری راهبردی استخراج و اعلام شود؛ یاستی به این حوزه‌ها توجه ویژه شود. سیمایی عنوان کرد: توجه به حوزه‌های علم و فناوری راهبردی از تکلیف مهم ما در برنامه هفتم توسعه نیز هست لذا این اهمیت و ضرورت وظیفه و ماموریت ما را خودچندان می‌کند که حتماً برایش سیاست و برنامه داشته باشیم.

وزیر علوم افزود: توجه و حمایت منظم ما از حوزه‌های علم و فناوری راهبردی ابعاد مختلفی دارد؛ اقدامات و برنامه‌های مختلفی از تصویب و راناندازی رشته‌های تحصیلی جدید در حوزه‌های علم و فناوری راهبردی تا راناندازی و تجهیز آزمایشگاه‌های مرتبط، پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان و نخبگان در این رشته‌ها، تخصیص ظرفیت جذب اعضای هیئت علمی مزاد بر سهمیه‌های معمول، حمایت ویژه از نشریات این حوزه، پرداخت پژوهانه‌ها، بورسیه تحصیلی خارج از کشور و فرصت مطالعاتی دانشجویان و اعضای هیئت علمی در رشته‌های راهبردی و موارد دیگر قابل برشماری است.

نایب‌رئیس شورای عالی عنتف گفت: موفقیت در حوزه‌های راهبردی نیازمند حمایت تمامی بازیگران علم و فناوری کشور است و کاری نیست که به تنهایی از عهده یک وزارتخانه بربیاید و لذا همه باید برای آن برنامه داشته باشند و تلاش کنیم، بنابراین شورای عالی عنتف که رؤسا و نماینده‌گان همه بازیگران علم و فناوری در آن حضور دارند بهترین محل برای طرح مسئله و ایجاد وفاق در هماهنگی آن و البته سیاست‌گذاری، پایش و ارزیابی موضوع است.

به گزارش روابط عمومی وزارت علوم؛ دستور اول گزارشی از عملکرد شورای عالی عنتف توسط صالحی دبیرکل شورا ارائه شد که شامل موارد زیر است:

- برگزاری جلسات شورای عالی، کمیسیون دائمی و کمیسیون‌های تخصصی شورا
- راناندازی دوره‌های پس‌دکتوری
- ساماندهی پژوهشگران مستقل

- تأسیس صندوق شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
- تدوین و تصویب اولویت‌های پژوهش و فناوری کشور در بازه زمانی ۱۴۰۷-۱۴۰۳
- تصویب طرح‌های اجرایی بلندمدت سرمایه‌گذاری کلان ملی
- برگزاری نمایشگاه تقاضای ساخت و تولید ایرانی (تستا)

- تأسیس شبکه ملی آزمایشگاهی
- نظارت بر عملکرد ۶۰ درصد هزینه امور پژوهشی شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتقالی وابسته به دولت از طریق سامانه ساتع (موضوع بند دال تبصره ۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کشور)
- نظارت بر عملکرد یک‌درصد اعتبارات هزینه دستنگاه‌های اجرایی از طریق سامانه سمات ملی (موضوع ماده ۵۶ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم‌بخشی از مقررات مالی دولت ۲)
- گزارش سالانه پایش و ارزیابی علم، فناوری و نوآوری کشور

در ادامه اعضای شورا تشکیلات سازمانی دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و

آیین‌نامه طرح‌های اجرایی بلندمدت سرمایه‌گذاری کلان در بخش‌های آموزشی، پژوهشی و فناوری را تصویب کردند.

همچنین مقرر شد به منظور استفاده از ظرفیت صندوق شورای عالی عنتف برای جهت‌دهی به تحقیقات دانشگاهی به سمت حل مسائل و چالش‌های کشور سازمان برنامه و بودجه ردیف اعتباری مستقلی برای صندوق در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور لحاظ نماید.

در راستای تحقق مرجعیت علمی و فناوری و توجه به پیشرفت در حوزه‌های علم و فناوری آینده‌ساز، مزیت‌آفرین و راهبردی و همچنین در راستای اجرایی‌سازی بند (ت) ماده ۹۹، بند (ب) ماده ۹۶ و بند (پ) ماده ۹۷ برنامه هفتم پیشرفت مقرر شد دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عنتف) با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (وزارتین) هر دو سال یکبار فهرست حوزه‌های علم و فناوری راهبردی را اعلام و به‌روزرسانی کند.

همچنین براساس مصوبه شورای عالی عنتف مقرر شد، شوراهای برنامه‌ریزی آموزشی و آموزش عالی وزارتین نسبت به تسهیل تدوین و اجرای رشته‌های تحصیلی جدید در حوزه‌های علم و فناوری راهبردی موضوع بند (الف) در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بترت کشور اقدام کنند.

به منظور حمایت از رشته‌های راهبردی، وزارتین و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

ریاست‌جمهوری موظف به راناندازی و تجهیز آزمایشگاه‌های مرتبط با رشته‌های راهبردی، تخصیص ظرفیت جذب اعضای هیئت علمی مزاد بر سهمیه‌های معمول، حمایت ویژه از نشریات این حوزه و بین‌المللی‌سازی آن و پرداخت پژوهانه‌ها، بورسیه‌ها، فرصت مطالعاتی در رشته‌های راهبردی وزارتین، دانشگاه آزاد اسلامی و طبق مصوبه شورای عالی عنتف مقرر شد، شوراهای راهبردی آموزشی و علمی کشور و گسترش تعداد مشمولین را تدوین و به تصویب کمیسیون دائمی شورای عالی عنتف برساند.

در این جلسه همچنین مسوب شد، شوراهای هدایت استعدادهای درخشان وزارتین نسبت به تسهیل پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان و نخبگان در رشته‌های راهبردی مذکور به شیوه بدون آزمون در قالب آیین‌نامه‌ای مستقل اقدام کنند.

بر اساس مصوبه شورای عالی عنتف سازمان برنامه و بودجه موظف شد ردیف اعتباری برای تأمین منابع مالی مورد نیاز برای اجرای مصوبات فوق‌الذکر تحت عنوان «دبیرخانه شورای عالی عنتف- صندوق شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری» در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور ایجاد کند. همچنین

سازمان اداری و استخدامی کشور موظف به ارائه مجوزهای مورد نیاز جهت تأمین هیئت علمی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در رشته‌های راهبردی و مزاد بر سهمیه‌های معمول وزارتین شد.

